

Teoreettisen tutkimuksen raportoinnista Tutki ja kirjoita -kurssi, s-2005

Pekka Kilpeläinen

Kuopion yliopisto

Tietojenkäsittelytieteen laitos

Algoritmisten artikkelien sisällöstä, esitystavoista ja rakenteesta

- ⑥ Algoritmien esittämisestä
  - △ mitä ja miten?
- ⑥ Tieteellisen kirjoitelman rakenteesta
  - △ funktionaalisuus ja sidosteisuus
- ⑥ Esimerkki
  - △ algoritmisen artikkelin sisällöstä ja rakenteesta

Miten esitellä algoritmisia tuloksia?

Luku 7 (Algorithms) teoksessa J. Zobel: *Writing for Computer Science, Second Edition*. Springer-Verlag, 2004. Ks. myös luku 5 (Mathematics)

Pelkkä algoritmi ei riitä; Esiteltävä

- ⑥ selittäen
- ⑥ perustellen merkittävyys, oikeellisuus, tehokkuus

Kontribuutio sekä sen perustelut:

Tulosten merkitys ja paikkansapitävyys

Mitä kertoa algoritmista?

(Zobel, sekä Nevalainen raportissa Järvinen&Järvinen: Tutkimustyön metodeista. Opinpaja Oy, Tampere, 1996.)

Tilanteesta riippuen osa tai kaikki allaolevista:

1. Algoritmin idea (sanallisesti, korkealla tasolla);
sovellusala, mahdolliset rajoitukset
2. Syötteet, tulokset, keskeiset tietorakenteet
3. Algoritmin kuvaus
4. Havainnollistava esimerkki
5. Oikeellisuuden perusteluun mahd. tarvittavat ominaisuudet;
Oikeellisuustodistus
6. Tehokkuustarkastelu (asymptoottinen analyysi ja/tai koejärjestely)
7. Toteutuskoodi (?)

Algoritmien esitystapoja

Miten esittää algoritmeja?

- ⑥ Sopivalla abstraktiotasolla
- ⑥ Asiantuntijaa silmällä pitäen
(EI konetta tai 1. vuoden opiskelijaa)

Vertaa $d \leftarrow \max\{D_{i,j} \mid 1 \leq i \leq m, 1 \leq j \leq n\}$
ja

$d := D[1, 1];$

for $i := 1, \dots, m$ **do**

for $j := 1, \dots, n$ **do**

if $d < D[i, j]$ **then** $d := D[i, j];$

Algoritmien esitystyylejä

Numeroitu askelluettelo, esim:

⋮

2. Muodosta toisen tason hajautusfunktio:

2.1 Valitse satunnainen $h \in \mathcal{H}_{a,b}$;

2.2 Jos $h(x) = h(y)$ joillain $x, y \in K$, $x \neq y$,
palaa vaiheeseen 2.1;

Sanallista selittämistä tukeva

Algoritmin rakenne ($\rightarrow$ toteutus) saattaa hämärtyä

Algoritmien esitystyylejä (2)

Pseudokoodi

- ⑥ (ollut) oma suosikki
- ⑥ Tukee toteutusta
  - saattaa olla liian detaljoitu

Muita

“proosakoodi”, “kirjallinen koodi” (literate code)

ohjelmointikieletkin joskus

Vuokaavioita en suosittele vaativien algoritmien esittämiseen

Algoritmien $\text{\LaTeX}$ oinnista

Algoritmipaketit kuten `algorithmicx` mahdollisesti hyödyllisiä (Ks. esim. Typesetting pseudocode in LaTeX, UK TeX FAQ)

- ⑥ siisti yhtenäinen tyyli
- ⑥ automaattinen rivien numerointi ja sisennys

Olen kuitenkin nojautunut perus- $\text{\LaTeX}$ iin. Miksi?

- ⑥ laiskuus, ajanpuute ;-(
- ⑥ tietty muotoilun vapaus
- ⑥ työläys murto-osa algoritmiesityksen laatimisen vaativuudesta
- ⑥ siirtyminen abstraktimpiin kuvaustapoihin

Esimerkkimäärittelyjä

Tabulointiympäristö algoritmeille/ohjelmille:

```
\newenvironment{program}{\begin{tabbing}
  xxxx \= xxxx \= xxxx \= xxxx \= xxxx
\= xxxx \= xxxx \= xxxx \= xxxx \= xxxx \= \kill}
{\end{tabbing}}
```

Komennot pseudokoodin avainsanoille:

```
\newcommand{\Forall}{\textbf{for all}}
\newcommand{\If}{\textbf{if}}
...
```

Algoritmien numerointi:

```
\newtheorem{Algorithm}{Algorithm}[section]
```

Käyttöesimerkki

```
\begin{Algorithm}\label{alg:gen-match}
General tree matching scheme.
\begin{description}
\item[Input:] Pattern tree  $P = (V, E, \text{juuri}\{P\})$ 
and target tree  $T = (W, F, \text{juuri}\{T\})$ .
\item[Output:] The nodes of  $W$  that are occurrences of  $P$ .
\item[Method:]
\end{description}
\begin{program}
\> \For\ $w := 1, \ldots, n$ \Do\
\> \Comment{Process the target nodes in postorder} \
\> \> $M(w) := \emptyset$; \
\> \> \Forall\ $v := 1, \ldots, m$ \Do\
\> \> \Comment{Process the pattern nodes in postorder} \
\> \> \> \If\ $\text{lab}\{v\} = \text{lab}\{w\}$ \Then \
...
\end{program}
\end{Algorithm}
```

Ladonnan tulos

Algorithm 4.3 General tree matching scheme.

Input: Pattern tree $P = (V, E, \text{root}(P))$ and target tree $T = (W, F, \text{root}(T))$.

Output: The nodes of W that are occurrences of P .

Method:

for $w := 1, \dots, n$ **do**

comment: Process the target nodes in postorder;

$M(w) := \emptyset$;

for all $v := 1, \dots, m$ **do**

comment: Process the pattern nodes in postorder;

if $\text{label}(v) = \text{label}(w)$ **then**

...

Tekstin funktionaalisuus ja sidosteisuus

G.G. Gopen & J.A. Swan: The science of scientific writing. *American Scientist* (Nov–Dec 1990), Vol. 78, 550–558 ja L.A. Crowlin tiivistelmä siitä ynnä henkilökohtaisia ajatuksia

Huomioitavia lukijan odotuksia (jotta viesti välittyisi):

Kullakin *yksiköllä* (unit of discourse; lause, virke, kappale, luku, artikkeli) on **yksi funktio** ("pointti", "tarina") sekä **suunta**

alku → loppu

aihe/konteksti → tulos/väittämä/huipentuma

vanha/tunnettu → uusi/painotettu asia

topic position ja stress position

Looginen eteneminen suunnattujen yksikköjen mielekkäästä kytkeytymisestä

Kontekstuaalisuus

Johdannossa, yhteenvedossa ja lukujen alussa yleensä artikkelin osia selittävää ja yhteen sitovaa ”liimatekstiä”

Tärkeä tuki lukijalle: osien merkitys ja rooli

Voi olla eksplisiittistä:

”The rest of this paper is organized as follows. In Section 2 we introduce . . .”

”We showed in Section 3 that [a specific problem can be solved efficiently] . . . On the other hand, [related problems] were shown NP-hard in Section 4.”

Muutoin yleensä parempi pyrkiä ”läpinäkyvyyteen”, s.o., keskittyä aiheeseen ja välttää huomion kiinnittämistä paperiin ja sen tekijöihin

Artikkeliesimerkki

P. Kilpeläinen, H. Mannila:
Ordered and unordered tree inclusion. *SIAM Journal on Computing* 24(2) (April 1995), 340–356).

- ⑥ Hyvä vai varoittava esimerkki? ;-)
- ⑥ Mitä kerrotaan algoritmisesta ongelmasta ja sen ratkaisusta
- ⑥ Miten?
- ⑥ Artikkelin yleinen rakenne